Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2021-2022
	Grup Treball d'Envelliment	08 de juny de 2022
		9:30 – 11:30

Resum sessió grup de treball d'Envelliment

Dia: 8 de juny
Hora: 9:30 a 11:30
Lloc: C/València 344, entresol – espai 2

Ordre del dia:
- Intervenció de Nieves Avila, directora de l'espai Barcelona Cuida
- Intervenció de Josep Mª Miralles i Eva Jou del departament d'Atenció Social Domiciliària per les persones grans
- Torn de paraules i debat

Assistents

Pau Berbel	Associació contra el càncer
Carme Carrera	Referent CMBS
Imma Garcia	Associació Catalana de Recursos Assistencials-ACRA
Joan Martinez	Consell Assessor de la Gent Gran
Eva Morera	Federació d'Entitats d'Assistència a la Tercera Edat
Mercè Perez Salanova	Experta
Isabel Ribas	Fundesplai
Pilar Rodriguez	Associació Benestar i Desenvolupament
Daniel Salvador	A títol personal
Assumpció Ros	Coordinadora del grup de treball d'envelliment-Fundació Santa Susanna
Gina Grifoll	Secretaria tècnica CMBS

S'excusen

Antoni Cervera	Col·legi Oficial de Metges de Barcelona
Imma Fernández	Càritas Diocesana de Barcelona
Elena Fernández	Coordinadora del grup de treball d'envelliment
Enrique Cano	Departament de Promoció de la Gent Gran
Silvia Portillo	Institut de Treball Social i Servei Socials INTRESS

Resum de la sessió

El tema de la sessió es basa en les conclusions de març, abordant el repte 3: *Com garantir els acompanyaments i suport a les persones cuidades i als cuidadors/es.*
La coordinadora del grup, l'Assumpció Ros, fa la presentació del tema a debatre, i dels ponents que intervindran en la sessió, la qual va encaminada a reconèixer els recursos públics i privats que hi ha a l'abast dels ciutadans/es, i com es gestionen.

Comença la sessió la Nieves Avila, explicant el servei de Barcelona Cuida, com un espai d'informació i orientació en temes relacionats amb les cures. La seva creació va venir arran d'una diagnosi que es va fer, i es va fer una mesura de govern per la democratització de la cura. Es basa en el fet que totes les persones

necessiten rebre cures al llarg de la vida, de manera més o menys intensa. El servei acostuma a informar dels recursos en els casos en què la cura és més intensa.
Es va demanar fer un estudi per saber quantes persones cuidadores hi havia a Barcelona, en l'àmbit professional i no professional.
L'Ajuntament de Barcelona impulsa actuacions i estratègies per:
- Reconèixer les cures com una part central de la vida
- Promoure la corresponsabilitat dels diferents agents socials
- Reduir les desigualtats socials
- Impulsar l'enfortiment dels recursos i serveis de ciutat, destinats a les cures

Des de Barcelona Cuida, s'ofereix un ventall d'informació pública i privada dels serveis, activitats que hi ha a Barcelona en relació amb les cures. Per conèixer els recursos de què disposa cada territori, s'ha hagut de fer una sistematització dels recursos, per assessorar a les persones en funció de les seves necessitats i els recursos que estan al seu abast. Optimitzant serveis en funció de les demandes o realitats detectades, impulsant diferents espais, col·laborant amb altres entitats (associació pel dret a morir dignament). També es fa difusió i sensibilització per promoure la socialització de la responsabilitat vers les cures.
Un aspecte a destacar, dins del desconeixement amb relació al que cal fer quan es necessita una atenció, és com planificar el procés de cura. Cal ser conscients que en un moment o altre de la vida, l'autonomia minva, és important ser conscient i planificar com volem que siguin aquestes cures.
El servei s'adreça a les persones cuidadores: els familiars o persones de l'entorn proper, treballadores de la llar i de les cures, professionals de la cura (personal social, sanitari i comunitari), i a la ciutadania en general.
A part de la informació dels recursos i l'assessorament jurídic, s'impulsen grups pilot de suport emocional en les Vila Veïna, relacionats amb les pèrdues que hi han hagut en el temps de pandèmia. S'amplien els serveis, adaptant-se a les necessitats de la ciutadania. En aquest sentit, hi ha un projecte que s'està gestant, previst per posar-ho en marxa al setembre d'enguany, que consisteix a implementar una targeta que vol reconèixer la tasca de les persones cuidadores, acompanya-les i facilitar la seva activitat. Es farà arribar informació personalitzada, en funció de les característiques de cada persona a la qual es dedica la cura. Aquesta targeta serà accessible a qualsevol persona que es consideri cuidadora, tenint en compte i reforçant l'atenció a les persones que tenen sobre càrrega en relació amb les cures i que necessiten més suport.
Quan una persona necessita un servei puntual d'acompanyament, es posa en contacte amb Barcelona Cuida, i segons el territori on visqui, s'informa dels recursos disponibles, i els protocols a seguir per tal de donar resposta a aquesta demanda. En el cas que no existeixi un servei en la comunitat, es té en compte per poder impulsar projectes que possibilitin la creació dels recursos necessaris.
En el SAD hi ha poca professionalitat específica, i és una demanda habitual, sobretot pel que fa a persones amb discapacitat, en aquest sentit, Barcelona Activa impulsa cooperatives d'economia social i solidària, per atendre les cures més especialitzades.

En la tramesa d'aquesta acta, s'adjunta el document exposat en la sessió, i que ha compartit la Nieves Avila amb el grup de treball.

Continua la sessió amb la intervenció d'en Josep Mª Miralles que explica com està plantejat el tema dels acompanyaments dins del Servei d'Atenció Domiciliaria. És un servei d'atenció en el domicili, com a servei complementari. Té diferents modalitats, entre elles, atendre a les persones amb dependència reconeguda, que tenen limitada l'autonomia. En l'estructura del servei, a part d'aquesta
modalitat, està el SAD socioeducatiu adreçat a persones amb problemàtiques de tipus relacional o de risc social, i el SAD temporal, que és causat per situacions sobrevingudes, que cal atendre de manera immediata, durant un període de temps limitat, i també a les persones que no tenen autonomia, però encara no ha rebut la resolució del grau de discapacitat, i cal una atenció per evitar el deteriorament de la persona.
De les persones que atenen des del SAD, el 85% té reconeguda una situació de dependència i s'acullen a la normativa de la llei, que determina l'atenció que cal en funció de la discapacitat o manca d'autonomia.
Els professionals que realitzen aquesta atenció, es veuen limitats per la logística del servei, ja que han d'atendre a moltes persones en un període curt de temps. Fan acompanyaments, però la perspectiva del que es pot fer, és una atenció propera i de curta durada (gestions al banc, anar a comprar o al metge de capçalera ...) no es contemplen atencions de llarga durada, com pot ser acompanyament a hospitals, o a persones amb discapacitats que han d'anar a serveis especialitzats lluny de territori on viuen, ja que representa molt de temps, i és complicat assumir-ho. En els casos que no hi hagi cap altre alternativa, s'ha de justificar per part dels serveis socials, però s'ha de buscar una solució, ja que no és sostenible econòmicament, és una gestió complicada, perquè no es contempla aquesta necessitat des del servei.
Caldria complementar la tasca dels serveis de proximitat del SAD, i establir un servei que cobreixi l'atenció especialitzada, que un equip de proximitat no pot assumir, com pot ser l'atenció a una persona sorda, o fer un acompanyament de tres hores ..... establir un mecanisme que facilites l'atenció necessària per a la ciutadania. És una evolució que hauria de tenir el servei.

Per complementar l'exposició d'en Josep Mª, l'Eva Jou fa una exposició dels motius i com funciona un nou model de prestació del servei de proximitat, que s'ofereix des de les superilles. Aquest model, el que vol és fer tries territorials de totes les persones que utilitzen el SAD concentrades en un espai, i que tinguin un grup fix de professionals que els atenguin. Els desplaçaments són curts, per el que s'optimitza el temps de desplaçament, i permet la flexibilitat en les hores de prestació del servei.
Des del SAD es vetlla perquè les empreses que gestionen aquest servei, es preocupin per les condicions de treball, quant a ampliació horària i temporalitat dels contractes, que hi hagi un servei d'atenció psicològica al servei dels treballadors/es ... que es tingui en compte el benestar dels treballadors. En aquest sentit, es va signar un conveni col·lectiu el 2020 que en quatre anys es apujaria un 14% el salari d'aquest sector.
Un dels requisits per implantar el model del SAD, és tenir un espai on les treballadores d'una zona, puguin anar a fer tasques de coordinació, administratives, i és el mateix espai que utilitza Vila Veïna. Es defineix el territori de superilla, en funció del nombre d'hores de SAD que hi ha dins del territori, i que d'un desplaçament a un altre, hi hagi un temps de quinze minuts caminant. Una Vila Veïna pot acabar tenint vàries superilles.

Debat

- Es proposa que s'hauria de contemplar els recursos del districte i fer treball en xarxa, és important en l'atenció des de la proximitat. Potser s'hauria de replantejar altres maneres per atendre a les persones, no treballar per hores, ja que és incompatible a nivell de gestió i planificació per integrar serveis socials i salut.
- Un altre factor a tenir en compte, és la manca de professionals, no hi ha pels models que es volen aplicar, i cal visualitzar-ho. S'han de cobrir les necessitats de proximitat a partir de les dades que ens diuen les persones.
- S'hauria d'avançar en dues intervencions: 1-Agrupar i pensar en un servei integral, des de la necessitat de la persona. Dividir en parcel·les la ciutat, però amb una mirada de servei unificat, amb una mirada conjunta. 2-Integració social sanitària.
- Es planteja que potser caldria un servei d'acompanyament en els hospitals, que depengués del mateix centre, per atendre a les persones que estan soles. Detectar la necessitat, veure si és molt generalitzada, i cercar quin és el recurs més adient, inclús que puguin estar coberts per persones no professionals, com pot ser en el cas dels acompanyaments.
- Seria bo mirar altres experiències sobre el tema, poder fer una prova d'acompanyament, i com a grup, poder plantejar una proposta concreta de treball.